

Brüsszel, 2023. március 10.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2022/0396(COD)

6705/1/23
REV 1

ENV 163
MI 133
ENT 34
IND 67
CONSOM 54
COMPET 135
CODEC 242

FELJEGYZÉS

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Címzett: a Tanács

Tárgy: Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a csomagolásról és a csomagolási hulladékról, az (EU) 2019/1020 rendelet és az (EU) 2019/904 irányelv módosításáról, valamint a 94/62/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről

– Irányadó vita

1. A Bizottság 2022. november 30-án elfogadta a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendeletjavaslatot. A javaslat célja a csomagolási hulladék keletkezésének megelőzése, a magas színvonalú újrafeldolgozás fellendítése és a másodlagos nyersanyagok piacának létrehozása, valamint ezzel egyidejűleg a fogyasztók tájékoztatásának megkönnyítése és új üzleti lehetőségek teremtése. A javaslat a vegyi anyagokra vonatkozó fenntarthatósági követelményeket és korlátozásokat határoz meg, továbbá harmonizált kritériumokat vezet be a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszerek, valamint a címkézési, jelölési és tájékoztatási követelmények tekintetében.
2. A Bizottság a környezetvédelmi munkacsoport 2022. december 5-i ülésén terjesztette elő a jogalkotási javaslatot és az azt kísérő hatásvizsgálatot. A környezetvédelmi munkacsoport további 4 ülés keretében vitatta meg a javaslatot.

3. Az elnökség – a fent említett jogalkotási javaslatról a Környezetvédelmi Tanács 2023. március 16-i ülésén tartandó vita strukturálása céljából – összeállította az e feljegyzés mellékletében szereplő háttéranyagot és két kérdést.
-

Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a csomagolásról és a csomagolási hulladékról, az (EU) 2019/1020 rendelet és az (EU) 2019/904 irányelv módosításáról, valamint a 94/62/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről

– Irányadó vita –

Elnökségi háttéranyag és kérdések a miniszterek számára

Bár az újrafeldolgozás aránya nőtt az EU-ban, a csomagolásból származó hulladék mennyiségének növekedési üteme gyorsabb, mint az újrafeldolgozása. Az elmúlt évtizedben a csomagolási hulladék mennyisége több mint 20%-kal nőtt, és ha nem kerül sor intézkedésekre, akkor 2030-ig várhatóan további 19%-kal fog nőni. A műanyag csomagolási hulladék esetében 2030-ra 46%-os növekedés várható. A csomagolási hulladék növekvő mennyisége fokozott környezeti következményekkel jár, ideértve az erőforrások nagyobb mértékű és nem hatékony felhasználását, a kedvezőtlen éghajlati hatásokat, a szemetelést, az aggodalomra okot adó anyagoknak a csomagolásban való túlzott felhasználását, valamint az olyan hulladékgazdálkodási kihívások számának ugrásszerű növekedését, mint például a rossz minőségű újrafeldolgozás és a túlzott hulladéklerakás és -égetés, továbbá az életciklus végi hulladékexport.

A csomagolás előállítása és a csomagolási hulladék kezelése 370 milliárd EUR teljes becsült árbevételt eredményezett az EU-ban. A csomagolás és csomagolási hulladék ágazatának átalakítása ezért fontos szerepet játszik és jelentős potenciált rejt magában abban a tekintetben, hogy Európa az európai zöld megállapodással összhangban tiszta, fenntartható és körforgásos gazdasággá váljon. A körforgásos gazdaságra vonatkozó bizottsági cselekvési terv nyomán a Tanács a 2019. október 4-i következtetéseiben (12791/19) megállapította többek között, hogy 2030-ra az uniós piacon forgalomba hozott valamennyi műanyag csomagolóanyagnak újrafelhasználhatónak vagy újrafeldolgozhatónak kell lennie, a csomagolásra vonatkozó uniós válogatási és újrafeldolgozási kapacitást pedig meg kell négyszerezni, és felkérte a Bizottságot, hogy tegyen további intézkedéseket.

2022. november 30-án a Bizottság a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló (94/62/EK) irányelv felülvizsgálatára építve új jogalkotási javaslatot fogadott el a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló rendeletre vonatkozóan (a továbbiakban: a csomagolási rendeletre irányuló javaslat). A csomagolási rendeletre irányuló javaslat célja a csomagolási hulladék keletkezésének megelőzése, a magas színvonalú újrafeldolgozás fellendítése és a másodlagos nyersanyagok piacának létrehozása, valamint ezzel egyidejűleg a fogyasztók tájékoztatásának megkönnyítése, új üzleti lehetőségek teremtése, továbbá a nyersanyagoktól és a fosszilis tüzelőanyagoktól való uniós importfüggőség csökkentése.

A Tanácsban folyó munka jelenlegi állása

A svéd elnökség alatt, a Környezetvédelmi Tanács üléseit megelőzően a környezetvédelmi munkacsoport négy ülése keretében fogják megvitatni a csomagolási rendeletre irányuló javaslatot, emellett pedig a javaslat első vizsgálata is várhatóan lezárul majd az elnökség során. A tagállamok általánosságban jelezték, hogy támogatják a csomagolási rendeletre irányuló javaslat átfogó célkitűzéseit, ugyanakkor pontosításokat is kértek, és a javaslat egyes részei tekintetében aggodalmukat fejezték ki.

Megvitatandó témák

Annak érdekében, hogy iránymutatást nyújtson a környezetvédelmi munkacsoport jövőbeli munkájához, az elnökség azt javasolja, hogy a Környezetvédelmi Tanács a 2023. március 16-i ülésén foglalkozzon a következő két témával.

Az új csomagolási rendszerre irányuló általános törekvés

A csomagolási rendeletre irányuló javaslat célja a csomagolási hulladék növekedését mutató fenntarthatatlan tendencia megfordítása és a körforgásos gazdaság elveinek alkalmazása, mégpedig új célértékek és harmonizált fenntarthatósági követelmények Uniós-szerte történő bevezetésével. E fenntarthatósági követelmények közé tartoznak az aggodalomra okot adó anyagokra, az újrafeldolgozhatóságra, az újrafeldolgozott tartalomra, a komposztálható csomagolásra, a csomagolás minimalizálására és az újrafelhasználható csomagolásra vonatkozó rendelkezések. Célértékeket határoztak meg a csomagolási hulladék csökkentésére, a különböző ágazatok és csomagolási formátumok vonatkozásában az újrahasználat és újratöltés növelésére, valamint az újrafeldolgozott tartalom műanyag csomagoláson belüli arányának bevezetésére. Az újrafeldolgozási célértékek továbbra is ugyanazok, mint a csomagolásról szóló hatályos irányelvben foglaltak.

Az új szabályok a gazdasági szereplőkre vonatkozó kötelezettségeket, valamint a csomagolás és a hulladéktárolók harmonizált címkézésére vonatkozó rendelkezéseket tartalmazzák azzal a céllal, hogy jelentős hozzáadott értéket teremtsenek az ágazat számára, és megkönnyítsék a fogyasztók számára a csomagolási hulladék elkülönítését. A javaslat a csomagolás és a csomagolási hulladék kezelésére, valamint a zöld közbeszerzésre vonatkozó rendelkezéseket is tartalmaz.

A közelmúlt geopolitikai fejleményei felhívták a figyelmet az EU nyersanyagoktól és fosszilis tüzelőanyagoktól való importfüggőségére. A becslések szerint az újrafeldolgozott tartalomra vonatkozóan javasolt intézkedések évi 3,1 millió tonnával (a műanyag csomagolás előállításához jelenleg szükséges fosszilis tüzelőanyagok csaknem egynegyedével) csökkentenék az EU fosszilis tüzelőanyag-szükségletét. Összességében a csomagolási rendeletre irányuló javaslat rámutat arra, hogy a körforgásosabb gazdaság felé való elmozdulás a csomagolás terén olyan előnyökkel járna, mint a fogyasztók pozíciójának megerősítése, a környezetre és az emberi egészségre gyakorolt kedvezőtlen hatások csökkentése, az importfüggőség csökkentése, az innováció ösztönzése és a gazdasági növekedés fellendítése, valamint a háztartások felesleges kiadásainak csökkentése.

Innováció és átalakulás a hulladékkezelés megelőzése érdekében

A hulladékhierarchiával összhangban a csomagolási rendeletre irányuló javaslat egyik fő célkitűzése a csomagolási hulladék keletkezésének megelőzése, különösen a csomagolás minimalizálása, a szükségtelen csomagolás korlátozása, valamint az újrafelhasználható és újratölthető csomagolási megoldások előmozdítása révén. Ezen uniós szintű intézkedések mellett a Bizottság azt javasolja, hogy a tagállamok kötelezően hozzanak a helyi körülményekhez igazított nemzeti intézkedéseket annak érdekében, hogy elérjék a 2018-as szinthez viszonyított következő csökkentési célértékeket: 2030-ra 5%, 2035-re 10%, 2040-re pedig 15%.

A csomagolási rendeletre irányuló javaslatban a hulladékkezelés uniós szintű csökkentését elősegítő két legfontosabb elem az olyan szükségtelen csomagolásoknak, mint például a szállodai, kiskereskedelmi és éttermi ágazatban alkalmazott, elkerülhető, egyszer használatos csomagolások bizonyos formáinak a betiltása, valamint a vállalatok azon kötelezettsége, hogy termékeik bizonyos százalékát – például az elvitelre szánt italokat és ételeket, illetve az e-kereskedelmi megrendeléseket – újrafelhasználható vagy újratölthető csomagolásban kínálják a fogyasztóknak. A célértékek meghatározása várhatóan segíti majd az innováció előmozdítását, és növelni fogja az újrahasználati és újratöltési megoldások arányát. A termékszínten megállapított követelmények vélhetően több beruházást fognak eredményezni az innovatív és környezetbarát csomagolás és az új körforgásos üzleti modellek terén.

A minisztereknek szóló kérdések

Annak érdekében, hogy iránymutatást adjon a rendeletjavaslattal kapcsolatos további munkához, az elnökség felkéri a minisztereket, hogy válaszoljanak az alábbi két kérdésre:

- 1. Mi a véleményük a csomagolási rendeletre irányuló javaslatban érvényesülő azon általános törekvésről, mely szerint vissza kell fordítani a csomagolással és a csomagolási hulladékkal kapcsolatos fenntarthatatlan és költséges tendenciákat, illetve Önök szerint mely elemek a legmegfelelőbbek és legidősebbek e tekintetben?*
 - 2. Melyek a csomagolási hulladék keletkezésének megelőzésére és az innovatív megoldások előmozdítására irányuló legfontosabb intézkedések az EU-ban?*
-